

Resolució 1325 sobre dones, pau i seguretat

Què és la resolució 1325 sobre dones, pau i seguretat?

L'any 2000 el Consell de Seguretat de l'ONU va aprovar la resolució 1325 sobre dones, pau i seguretat. La resolució representa un marc legal internacional que aborda la dimensió de gènere dels conflictes armats i la construcció de la pau. La resolució subratlla que els conflictes armats generen impactes desproporcionats en dones i nenes i al mateix temps reconeix que les dones són actores clau per a la construcció de la pau i la finalització dels conflictes armats. La resolució estableix unes propostes d'acció per a l'ONU, els Estats membres, les parts en conflicte i els actors involucrats en negociacions de pau per tal de mitigar les conseqüències negatives dels conflictes sobre les dones i promoure la seva participació en tots els esforços de construcció de pau.

La resolució, que és d'obligat compliment per a tots les Estats membres, va ser aprovada per unanimitat pel Consell de Seguretat de l'ONU, màxim òrgan encarregat de vetllar per la pau i la seguretat internacionals. Es tractava de la primera vegada que el Consell de Seguretat abordava aquesta qüestió.

Com va néixer?

El 1979 es va aprovar la Convenció per a l'Eliminació de Totes les Formes de Discriminació Contra la Dona (CEDAW), marc normatiu internacional fonamental en matèria d'igualtat que reconeix que l'enfortiment de la pau i la seguretat internacionals contribueixen a la plena igualtat entre homes i dones i que, al mateix temps, la participació de les dones en tots els àmbits és indispensable per a la consecució de la pau. El 1995, la Plataforma d'Acció de Beijing va establir com a esfera d'especial preocupació les dones i els conflictes armats.

Amb aquests precedents, l'any 2000 diferents organitzacions internacionals van aconseguir elevar aquesta qüestió al Consell

de Seguretat de l'ONU, introduint-la en l'agenda d'aquest organisme i creant el Grup de Treball de les ONG sobre Dones, Pau i Seguretat, coordinat per l'organització internacional de dones per la pau Women's International League for Peace and Freedom (WILPF). Després de diversos mesos d'intens treball de lobby, al setembre Namíbia va anunciar que el Consell de Seguretat celebraria sota la seva presidència una sessió oberta sobre dones, pau i seguretat. Dones expertes i representants de la societat civil van il·lustrar als Estats sobre el greu impacte dels conflictes armats en les dones així com sobre l'important treball de construcció de pau que les dones estaven duent a terme a tot el món. El 31 d'octubre finalment es va aconseguir que el Consell de Seguretat de l'ONU aprovés la resolució 1325 sobre dones, pau i seguretat.

Quins temes tracta?

La resolució 1325 estableix diferents objectius que fan referència a la millora de representació i la participació de les dones a tots els nivells en la promoció de la pau i la seguretat i la protecció dels drets de les dones als conflictes i processos postbèl·lics. La resolució aborda molts temes relacionats amb la pau i la seguretat internacional. Alguns dels més importants són:

- la participació de les dones en la presa de decisions en els mecanismes i institucions per a la prevenció, la gestió i la resolució dels conflictes
- la incorporació de la perspectiva de gènere a les operacions de manteniment de la pau
- la incorporació de la perspectiva de gènere a la negociació i implementació dels acords de pau incloent en els processos de rehabilitació postbèl·lica, el suport a les iniciatives locals de construcció de pau i la protecció dels drets humans de les dones
- la responsabilitat de les parts en conflicte de respectar el dret internacional i especialment a protegir a les dones davant la violència de gènere, en particular la violència sexual

- la responsabilitat dels Estats membres de posar fi a la impunitat
- la naturalesa civil dels campaments de persones refugiades
- les necessitats especials de les dones i homes ex-combatents en els processos de desarmament, desmobilització i reintegració
- la importància de que les missions del Consell de Seguretat tinguin en compte la dimensió de gènere i mantinguin consultes amb grups de dones

Per què és important la resolució 1325?

L'aprovació de la resolució 1325 va suposar l'inici de l'agenda internacional sobre dones, pau i seguretat. Des de l'any 2000, el Consell de Seguretat de l'ONU ha aprovat una sèrie de resolucions sobre aquesta qüestió, que han complementat i ampliat la resolució 1325. Alguns temes han guanyat preeminència a l'agenda, com ara la lluita contra la violència sexual en els conflictes armats.

La resolució 1325 és una eina que ha permès reforçar i donar visibilitat al treball per la pau que moltes organitzacions de dones estan portant a terme en diferents països del món afectats pels conflictes armats i la violència. La societat civil pot exigir als governs que implementin la resolució. Grups de dones de tot el món s'han organitzat per demanar compromisos concrets i han presentat propostes d'acció per afavorir processos de construcció de pau inclusius i sensibles amb la perspectiva de gènere i la participació de les dones i altres sectors tradicionalment exclosos.

Alguns governs s'han compromès amb l'aplicació de la resolució 1325 i han aprovat Plans d'Acció Nacionals (PAN), que tradueixen al context nacional el contingut de la resolució 1325, establint prioritats polítiques i objectius concrets. Alguns PAN s'ha elaborat amb coordinació amb la societat civil, que també participa en la seva implementació i supervisió.

La resolució 1325 està traduïda a més de 60 llengües, incloent moltes llengües africanes i asiàtiques, per tal de facilitar el seu ús a les organitzacions de dones de països afectats per la violència armada.

Existeixen altres documents rellevants de l'ONU sobre dones, pau i seguretat?

Després de l'aprovació de la resolució 1325, el Consell de Seguretat de l'ONU ha aprovat set resolucions més: 1820 (2008), 1888 (2009), 1889 (2009), 1960 (2010), 2106 (2013), 2122 (2013) i 2242 (2015). Aquestes resolucions conformen la coneguda com agenda sobre dones, pau i seguretat. El secretari general de l'ONU ha publicat informes de seguiment de la implementació d'aquestes resolucions. L'any 2015 es va elaborar un informe independent d'avaluació de 15 anys d'aplicació de la resolució 1325, *Preventing Conflict, Transforming Justice, Securing the Peace. A Global Study on the Implementation of United Nations Security Council resolution 1325*, que remarca que l'agenda sobre dones, pau i seguretat és una agenda de drets humans.